

Voorbij de vertroebeling van inclusie

beno.schraepen@ap.be

docenten
voor
inclus!e

ouders voor
inclus!e

Onderwijs is de motor van de inclusieve samenleving

... of van segregatie en
exclusie in de samenleving

Ja maar ... BINGO

Ik ben hiervoor niet opgeleid

Dan gaat het niveau van de groep naar beneden

We hebben het al lastig genoeg

Dat mag je van ons niet vragen

Daar zijn toch de speciale scholen voor

De andere ouders vinden dat niet OK

Ik heb nog 24 andere kinderen

We hebben al genoeg specialekes

We kennen daar niks van

Dat beslissen wij wel en dat ga jij niet bepalen

Dat kan niet omwille van de veiligheid

Dan gaat de kwaliteit van ons onderwijs naar beneden

Daar hebben we niet genoeg mensen voor

Het enige probleem is ...

Dat lukt niet voor die kinderen

Die gaat later nooit werken of verder studeren

Alleen als je voor een extra begeleider kan zorgen

Die gaat hier toch niets leren

ex·cluus

[ɛks'klyʃ] (*het; o; meervoud: excluses*)

“Een uitvlucht, voorwendsel om iemand te excluderen, uit te sluiten, niet te laten deelnemen, inclusie te weigeren, vaak ingepakt als een verontschuldiging.”

Ja maar ...

Dat mag je
van ons niet
vragen

Dan gaat het
niveau van de
groep naar
beneden

Het enige
probleem is ...

Daar zijn toch
de speciale
scholen voor

Dan gaat de
kwaliteit van
ons onderwijs
naar beneden

Dat beslissen
wij wel en dat
ga jij niet
bepalen

Ja en ...

- We hebben een VN-verdrag geratificeerd (2009)
- Het recht op inclusie en redelijke aanpassingen staat in de grondwet (2021)
- Redelijke aanpassingen kan men niet weigeren omwille van 'draagkracht' of 'onredelijkheid'
- Zijn we genoeg vertrouwd met 'Redelijke aanpassingen' om de 'juiste' aanpassingen te bedenken?
- Speciale scholen zijn vaak gesegregeerde scholen, die moeten afgebouwd worden (volgens het IVRPH)
- inclusief onderwijs = kwaliteitsvol onderwijs
- ...

Ja maar ...

Ik ben
hiervoor niet
opgeleid

Dan gaat het
niveau van de
groep naar
beneden

Ik heb nog 24
andere
kinderen

Dat mag je
van mij niet
vragen

We kennen
daar niks van

Het enige
probleem is ...

Ja en ...

- Je bent wel leraar, ondersteuner, begeleider, ...
- Je bent een professional, die werkt in een team en in een professioneel kader
- Inclusie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van team, school, leersteun, clb, ... niet van 1 persoon
- Je hoeft niet alles te kennen ... Wat moet je weten om in relatie te kunnen gaan? Om iemand tot leren te brengen?
- Er zijn nog hulpbronnen die we niet activeren: de andere leerlingen, ouders, de buurt,
- Het vraagt vooral openheid en creatieve oplossingen
- ...

Ja maar ...

We hebben
het al lastig
genoeg

We hebben al
genoeg
speciallekes

Die gaat later
nooit werken
of verder
studeren

Dat lukt niet
voor die
kinderen

Die gaat hier
toch niets
leren

Dat kan niet
omwille van
de veiligheid

Ja en ...

- Waar is die negatieve beeldvorming op gebaseerd?
- Een diagnose of label zegt niets over de talenten of het leerpotentieel van een kind
- Waar komen die vooroordelen vandaan?
- Er wordt al een prognose gemaakt zonder dat we de persoon hebben leren kennen.
- We kunnen niet voorspellen hoe iemand zal ontwikkelen
- Je kan niet niet leren. Hoe maken we het leerpotentieel zichtbaar? Wat is daar voor nodig?
- We kunnen het maar ondervinden door het doen
- ...

Ja maar ...

Dan gaat het niveau van de groep naar beneden

De andere ouders vinden dat niet OK

Dat gaat ten koste van de andere kinderen

Dat mag je van ons niet vragen

Dan gaat de kwaliteit van ons onderwijs naar beneden

Daar zijn toch de speciale scholen voor

Ja en ...

- Geen enkel onderzoek toont aan dat kinderen in een aparte omgeving beter leren, integendeel ...
- Onderzoek toont aan dat inclusief onderwijs onder de juiste voorwaarden beter is voor alle leerlingen.
- Longitudinale studies tonen dat ze de leerprestaties van leerlingen in aparte settings overtreffen
 - betere prestaties op begrijpend lezen en rekenvaardigheden
 - ze studeren 5xmeer in tijd af, de kans op verdere studies is 2xhoger, meer kans op werk en uitbouwen een zelfstandig leven uit.
- Stimuleert sociale en emotionele ontwikkeling bij andere leerlingen :
 - groei in sociale cognitie (meer tolerantie, effectievere communicatie);

De oorzaak van alle problemen is:

Ja, maar.....

De “Ja maar - stoel”

(Daan Roosengaarde, social design lab)

Ja-maar

Bedenken wat er
zou moeten zijn,
maar niet is.

Ja-en

Zien wat er is
en wat je er mee
zou kunnen.

Van
JA MAAR
naar
JA GRAAG